

Rozen gedijen op Boekels

Komkommer, rozen, aardbeien, potplanten. Ze gedijen op kokosgruis uit Boekel.

door Kees Backx

BOEKEL – Kokosgruis is tegenwoordig niet meer weg te denken uit het leven van Boekelaar Jos van Doren (48). Als student aan de Landbouwniversiteit Wageningen werd hij in 1988 tijdens een stage in Sri Lanka 'gegrepen' door het afvalproduct. Hij zag er wel brood in als grondstof voor potgrond en nu, bijna 25 jaar later, is zijn bedrijf Dutch Plantin wereldwijd marktleider. Alleen al in India heeft Dutch Plantin acht fabrieken, die aan negenhonderd mensen werk bieden. „We verwerken zo'n 600.000 kuub per jaar, het grootste deel van onze fabrieken staat in India en Ivoorkust en we exporteren de grondstof naar klanten in ruim veertig landen, ondermeer in Australië, Zuid-Afrika en de VS”, zegt Van Doren.

Tijdens zijn stage in Sri Lanka kwam Van Doren in contact met de Nederlandse familie Gerlach, die er vier jaar eerder was begonnen met de verwerking van en de handel in kokosgruis. „Dat gruis is de vermalen bast van de kokosnoot. Niet te verwarren met de harde bruine schaal die hier om de kokosnoot zit als je hem in de winkel koopt. Het gaat om een groene laag van twee tot vier centimeter die er in het land van herkomst al vanaf wordt gehaald. Gerlach was er van overtuigd dat het spul een vruchtbare voedingsbodem voor plantenteelt zou zijn.” Van Doren raakte zo onder de indruk dat hij in 1994 het bedrijfje van Gerlach opkocht. Dat was het

■ Jos van Doren in de opslag van kokosgruis in Boekel. foto Van Assendelft

begin van Dutch Plantin. „Ik werd aan alle kanten voor gek versleten en uitgelachen.” Toch wist hij enkele investeerders voor zijn plannen te interesseren. „Nu zijn we mondiaal een grote speler. Kokosgruis is een nichemarkt geworden.” Naast fabrieken in India waar de kokosbast wordt gewassen, gedroogd, vermalen en tot een soort 'bakstenen' wordt geperst, heeft Dutch Plantin twee bedrijven in Nederland, in Boekel en in Helmond, waar de blokken worden gevormd door ze met water te besproeien. Het volume wordt vijf maal zo groot. Van Doren vertelt zijn verhaal tus-

sen grote bergen bruin kokosgruis in de twee hectare grote vestiging in Boekel, waar de blokken gruis in een aantal welbunkers

“Ik werd aan alle kanten voor gek versleten. Nu zijn we een grote speler

Jos van Doren, Dutch Plantin

met water wordt besprenkeld. Oorspronkelijk begonnen in Boekel in een oude champignonkweekkerij, staat er nu een compleet nieuw bedrijf op bedrijventerrein De Vlinder. „We hebben dit hier anderhalf jaar geleden geopend. Bob Hutten verzorgde de catering tussen nagemaakte Rocky Mountains van kokosgruis. Vervolgens zijn we met de gasten gaan zweefvliegen vanaf vliegbasis Volkel. Konden ze het bedrijf ook vanuit de lucht bekijken.” In Helmond heeft Dutch Plantin inmiddels een soortgelijk bedrijf. „Jaarlijks worden in India zo'n tweeduizend zeecontainers met

het kokosgruis geproduceerd. In zo'n container zit zestig kuub. Dat zwelt, door het nat te maken, en wordt vijf keer zo groot.” Een gedeelte gaat naar de twee bedrijven in Nederland. Na zwellend wordt het kokosgruis gemengd met meststoffen en gaat het naar de potgrondbedrijven. Die mengen het met veen, turf, cacaodoppen of rijstekaf, al naargelang de behoefte. En vervolgens wordt het als potgrond verkocht. Het ondernemen is Van Doren overigens niet vreemd. Hij bestiert Dutch Plantin naast zijn werk voor Van Doren Engineers, waar hij mede-eigenaar van is.

kokosgruis

5 vragen over kokosgruis

Dutch Plantin gebruikt kokos als grondstof voor potgrond en voedingsbodems.

door Kirsten Rietbergen

1 Waarom kokosgruis als basis voor tuinbouwgrond.

Kokosgruis is het restafval dat ontstaat na de productie van kokosvezel. Het kan worden verwerkt tot een voedingsbodem voor de tuinbouw. Op het substraat Cocopeat kunnen onder meer tomaten, paprika's en rozen groeien. Jos van Doren: „Het is een kortcyclische grondstof: het valt elk jaar gewoon van de boom. Potgrond op basis van veen daarentegen is een langcyclische grondstof. Het duurt eeuwen voor er nieuw veen is gevormd. Het wordt steeds schaarser. Na het afgraven van veen uit De Peel en Drenthe wordt nu al uitgeweken naar de Baltische staten. Bovendien komt er bij de winning van veen veel CO₂ vrij en dat is weer niet goed voor het milieu.”

2 Waar wordt de kokos gewonnen?

Dutch Plantin produceert jaarlijks twintigduizend ton aan kokosproducten vanuit verwerkingsbedrijven in India, Afrika en Europa. De door Dutch Plantin in eigen beheer gebouwde nieuwe fabriek Bergtop in Sivagangai in India, ligt in een afgelegen gebied met weinig werkgelegenheid. Bergtop biedt daar werk aan 250 mensen. Onlangs heeft Dutch Plantin een bus aangeschaft, zodat deze werknemers op een veilige manier van en naar de fabriek kunnen reizen. „Ons bedrijf produceert niet alleen zijn eigen kokosgruis, het is

ook afnemer van andere fabrieken. „Zo'n zestig procent komt uit eigen fabriek, veertig procent van Indiase partners. Maar we kopen het ook van boerencoöperaties in Ghana, de Filipijnen en Mexico”, zegt Van Doren.

3 Waar is kokosgruis voor nodig?

Het kokosproduct is een goed alternatief voor steenwol omdat het organisch materiaal betreft. Steenwol, dat in de tuinbouw veel gebruikt wordt, is na gebruik moeilijk te verwerken en te recycleren.

4 Wat levert het op?

Een deel van de productie bestaat uit biokokos. Daarvoor ontving Dutch Plantin een certificering van het Institute of Marketecology (IMO). Deze Zwitserse keuringsinstantie garandeert dat de biokokos onder milieuvriendelijke omstandigheden wordt geproduceerd. Bovendien wordt het afvalwater zo veel mogelijk gezuiverd en hergebruikt. Cocopeat heeft een CO₂-uitstoot die vele malen lager is dan die van turf en veen. Dutch Plantin zet in op winst uit duurzaamheid en innovatie, dat levert op langere termijn besparingen op. Omdat het bedrijf wereldwijd werkt, heeft het een internationale klantenkring en is het altijd op zoek naar nieuwe manieren om cocopeat te verwerken. De komst van de nieuwe fabriek in India heeft volgens Van Doren een enorme impuls gegeven aan de lokale economie. „Zonder een bedreiging te vormen voor bestaande bedrijven.”

5 Hoeveel vestigingen heeft Dutch Plantin?

Alleen al in India heeft Dutch Plantin acht fabrieken die aan negenhonderd mensen werk bieden. „We verwerken zo'n 600.000 kuub per jaar, het grootste deel van onze fabrieken staat in India en Ivoorkust en we exporteren de grondstof naar klanten in ruim veertig landen, ondermeer in Australië, Zuid-Afrika en de VS”, zegt Van Doren.